

רשומות

הצעות חוק

30 באוקטובר 2000

2925

א' בחשון התשס"א

עמוד

- הצעת חוק מימון מפלגות (תיקון מס' 21) (סייג לפרישת חברי הכנסת), התשס"א-2000 38
- הצעת חוק הסכמים קיבוציים (תיקון מס' 5) (הגנה על עובד לענין חברות, או פעילות
בועד עובדים או בארגון עובדים), התשס"א-2000 38

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חבר הכנסת מטעם ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת:

**הצעת חוק מימון מפלגות (תיקון מס' 21) (סיוג לפרישת חברי הכנסת),
התשס"א-2000***

1. תיקון סעיף 13 בחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973, בסעיף 13, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
(ג) הוראת סעיף קטן (א) לא תחול על התפלגות סיעה בכנסת שנעשתה בשנתיים הראשונות שלאחר תחילת כהונת הכנסת, ויחולו לענין זה הוראות סעיף קטן (ב), אלא אם כן התפלגה הסיעה בתשעים הימים שלפני הבחירות.¹
2. תחילתו של חוק זה ביום תחילת כהונתה של הכנסת ה-16.²

דברי הסבר

כדי לא לעודד פילוגים ופיצולים של סיעות ובמיוחד בתקופה שלאחר תחילת כהונת הכנסת, מוצע שלא יינתן מימון שוטף למתפלגים בשנתיים הראשונות לכהונת הכנסת, אלא אם כן ההתפלגות היא בתקופה של 90 ימים לפני הבחירות שלאחר מכן, והמימון ימשיך ויינתן לסיעה שממנה התפלגו.

על פי חוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה [נוסח משולב], התשכ"ט-1969, יכולים חברי כנסת מיר לאחר השבעתם מטעם סיעה כלשהי, להתפצל מסיעתם או להצטרף לסיעה אחרת. זאת אף אם אלה ימיהם הראשונים בכנסת.

חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973 (להלן - החוק), קובע בסעיף 13 כי סיעה שהתפלגה זכאית למימון שוטף, ואותו מימון נגרע למעשה מהסיעה שממנה התפלגו.

חבר הכנסת יואל-יוזלי אדלשטיין

* הצעת חוק מס' 694/פ: הועברה לוועדה ביום י"ב בשבט התש"ס (19 בינואר 2000).
1 ס"ח התשל"ג, עמ' 52.

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת:

הצעת חוק הסכמים קיבוציים (תיקון מס' 5) (הגנה על עובד לענין חברות או פעילות בועד עובדים או בארגון עובדים), התשס"א-2000*

1. בחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957, אחרי סעיף 133 יבוא:
133. לכל עובד הזכות לפעול למען התארגנות עובדים בועד עובדים או לחברות בועד עובדים או בארגון עובדים, להיות חבר בועד עובדים ובארגון עובדים ולפעול בארגון עובדים במסגרתם.¹

דברי הסבר

לשם קידום הזכויות האמורות (סעיף 133 המוצע), והשני, איסור על פיטורי עובד, הרעת הנאי עבודתו או מניעת קבלתו של אדם לעבודה בשל חברותו בועד עובדים או ארגון עובדים או הימנעותו מחברות כאמור, או בשל פעילותו בהם או פעילותו להקמתם. (סעיף 133 המוצע).

מטרתה של הצעת חוק זו לעגן את זכותו של כל עובד לפעול למען התארגנות עובדים בועד עובדים ובארגון עובדים וכן להיות חבר באותן התארגנויות ולפעול במסגרתן.

מוצע כי השמירה על זכות זו תיעשה באמצעות הטלת שני איסורים על ציבור המעבידים: האחד, איסור על מניעת כניסתו של נציג ארגון עובדים למקום עבודה

* הצעת חוק פ/105: הועברה לוועדה ביום ט"ו בכסלו התש"ס (24 בנובמבר 2000).
1 ס"ח התשי"ז, עמ' 63; התשמ"ז, עמ' 242.

333. מעביד לא ימנע מנציג של ארגון עובדים להיכנס למקום עבודה שבו מועסק עובד, לשם קידום הזכות כאמור בסעיף 333 ולשם קידום עניני עובדים, וזאת בהתחשב בצורכי העבודה.

איסור מניעת
בניסה

333. (א) מעביד לא יפטר עובד, לא ירע תנאי עבודה של עובד, ולא יימנע מקבלה של אדם לעבודה, בשל אחד מאלה:

איסור פגיעה
בעובד לענין
חברות או
פעילות בוועד
עובדים או
בארגון עובדים

(1) חברותו או פעילותו בארגון עובדים;

(2) פעילותו לצורך הקמה של ארגון עובדים;

(3) הימנעותו מהיותו חבר בארגון עובדים או הפסקת חברותו בארגון עובדים;

(4) חברותו או פעילותו בוועד עובדים הפועל במסגרת ארגון עובדים; לענין זה, יראו ועד עובדים כפועל במסגרת ארגון עובדים אם יושב ראש ארגון העובדים או מי מטעמו נחן הודעה בכתב המאשרת זאת;

(5) פעילותו לצורך הקמה של ועד עובדים.

(ב) בסעיף זה, "תנאי עבודה" - לרבות קידום בעבודה, הכשרה או השתלמות מקצועית, פיצויי פיטורים, הטבות ותשלומים הניתנים לעובד בקשר לפרישה מעבודה.

338. לבית דין אזורי לעבודה תהא סמכות ייחודית לדון בהליך אזורי בשל הפרת הוראות סעיפים 338 ו-338 והוא רשאי -

סמכות שיפוט
ותרופות

(1) ליתן צו מניעה או צו עשה; הוראת פסקה זו כותה יפה על אף האמור בסעיף 232 לחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), התשל"א-1970;

(2) לפסוק פיצויים, אף אם לא נגרם נזק של ממון, בשיעור שייראה לו בנסיבות הענין.

333. תובענות בשל הפרת הוראות סעיפים 333 ו-333 יכול שיוגשו בידי -

זכות תביעה

(1) העובד או דורש העבודה;

(2) ארגון עובדים.

דברי הסבר

בקנה אחד עם פסיקתו האחרונה של בית הדין הארצי לעבודה בענין הורן את ליבוביץ בע"מ.

מוצע כי על מעביד המפר את ההוראות האמורות יוטל קנס פלילי. (סעיף 333).

עוד מוצע, בהתאם, להקנות לבית הדין האזורי לעבודה סמכות לדון בעבירות פליליות על ההוראות המוצעות, במקביל לסמכות הנתונה לבתי המשפט הרגילים. (סעיף 2 המוצע).

עוד מוצע כי בית הדין האזורי לעבודה יהא בעל הסמכות הייחודית לדון בהליך אזורי בנושאים אלה, וכי תהא בידי הסמכות להורות על החזרתו של העובד לעבודה או מניעת פיטוריו וכן לפסוק פיצויים. (סעיף 333 המוצע).

הצעת החוק קובעת לראשונה את סעד האכיפה, באמצעות צו עשה או צו מניעה, כסעד ראשוני, ואילו את סעד הפיצויים כסעד שני במעלה. חידוש זה עולה

² סיח התשל"א, עמ' 16.

התיישנות 333. לא ייוקק בית דין אזורי לעבודה לתביעה אורחית בשל הפרת הוראות סעיפים 333 ו-333 לאחר שחלפו שנים עשר חודשים מיום שנוצרה העילה.

עונשין 333. ציר. (א) העושה אחת מאלה, דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977:³

(1) מונע מנציג ארגון עובדים להיכנס למקום עבודה שבו מועסק, למעט בנסיבות המפורטות בסעיף קטן (ב);

(2) נמנע מקבלתו של אדם לעבודה, מרע את תנאי עבודתו של עובד או מפטר עובד בשל אחד מהטעמים המפורטים בסעיף 333(א).

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א1) רשאי מעביד למנוע את כניסתו של נציג של ארגון עובדים למקום עבודה שבו מועסק עובד בנסיבות שבהן כניסה כאמור גורמת או עלולה לגרום לשיבוש ממשי בסדרי העבודה התקינים, או בנסיבות שבהן ניתן להניח כי כניסה כאמור לא נועדה לשם קידום עניני עובדים, התארגנותם כועד עובדים או בארגון עובדים לפעילות במסגרתם.

דין המדינה 333. לענין סעיפים 333 עד 333, דין המדינה כמעביד כדין כל מעביד אחר.

אי תחולה 333. סעיפים 333 עד 333 לא יחולו על שוטר, על סוהר, ועל עובד שירות הביטחון הכללי או המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים; לענין סעיף זה -

"שוטר" - כהגדרתו בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971;⁴

"סוהר" - כהגדרתו בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971.⁵

2. בחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969,⁶ בתוספת השניה, בסופה יבוא: "חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957".

3. תחילתו של חוק זה שלושים ימים מיום פרסומו. תחילה

חברי הכנסת: תמר גוז'נסקי, מוחמד ברכה, עיסם מחזיל

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390.

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 21, עמ' 459.

⁶ ס"ח התשכ"ט, עמ' 70.